

Wydawanie opinii na zlecenie Sądu lub Prokuratury w postępowaniu cywilnym lub karnym – **AKTUALIZACJA 29.04.2024 r.**

1. Rodzaj wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym lub karnym został określony w:

1/ ROZPORZĄDZENIU MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii **w postępowaniu karnym**:
<https://dziennikustaw.gov.pl/DU/2024/615> - **rozporządzenie weszło w życie z dniem 24 kwietnia 2024 r.**

UWAGA: Do opinii, za które biegły nie otrzymał wynagrodzenia przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy niniejszego rozporządzenia (§ 13 Rozporządzenia).

2/ ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii **w postępowaniu cywilnym**:
<https://dziennikustaw.gov.pl/DU/2024/627> - **rozporządzenie weszło w życie z dniem 25 kwietnia 2024 r.**

UWAGA: Do opinii, które zostały zlecone przez sąd przed dniem wejścia w życie rozporządzenia i zostały wydane w terminie wskazanym przez ten sąd w postanowieniu o przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego, stosuje się przepisy dotychczasowe (§ 9 Rozporządzenia).

Wydatki niezbędne dla wydania opinii, które mogą zostać rozliczone:

1.1. Wynagrodzenie dla biegłych rozlicza się wg stawek wynagrodzenia biegłych określonych w aktualnie obowiązujących rozporządzeniach Ministra Sprawiedliwości:

- stawka podstawowa: od **1,67%** do **2,36%** kwoty bazowej (w zależności od stopnia złożoności problemu będącego przedmiotem opinii, nakładu pracy oraz warunków, w jakich opracowano opinię),
- dla biegłych posiadających stopień naukowy doktora: **3,33%** kwoty bazowej,
- dla biegłych posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego: **4,02%** kwoty bazowej,
- dla biegłych posiadających tytuł naukowy profesora: **5,13%** kwoty bazowej.

W razie szczególnie złożonego charakteru problemu będącego przedmiotem opinii, stawka może być podwyższona do 50%. Wysokość stawek wynagrodzenia dla biegłych jest wprost uzależniona od kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe. Wysokość tej kwoty jest określana corocznie w ustawie budżetowej. Aktualnie (od 2017 roku) kwota bazowa wynosi: 1 789,42 zł. Wysokość tej kwoty została utrzymana w projekcie ustawy budżetowej na 2024 rok.

**Stawki godzinowe dla biegłych za sporządzenie opinii sądowej w 2024 r. –
AKTUALIZACJA 29.04.2024 r.**

	stawka kwoty bazowej	stawka za godzinę	stawka za godzinę podwyższona o max. 50%
podstawowa	od 1,67% do 2,36%	od 29,88 zł do 42,23 zł	od 44,82 zł do 63,35 zł
ze stopniem doktora	3,33%	59,59 zł	89,38
ze stopniem doktora habilitowanego	4,02%	71,93 zł	107,90
z tytułem profesora	5,13%	91,80 zł	137,70

1.2. Wydatki materiałowe, amortyzacja aparatury badawczej (wykorzystanie aparatury uczelnianej), koszty dojazdu na miejsce wykonania czynności.

Biegły dokumentuje wydatki za pomocą kart pracy biegłego (dotyczy wydatków określonych w pkt 1.1), faktur lub rachunków albo kopii tych dokumentów, a w razie ich braku – za pomocą oświadczenia (dotyczy wydatków określonych w pkt 1.2). W przypadku wydatków dotyczących dojazdu na miejsce wykonania czynności lub wydatków związanych z przewozem specjalistycznego sprzętu do badań, możliwe jest rozliczenie kwoty będącej iloczynem liczby przejechanych kilometrów i stawki przewidzianej dla pojemności silnika pojazdu samochodowego wykorzystanego do przejazdu lub przewozu.

2. Niektóre organy zlecające wydanie opinii kwestionują wydatki dotyczące:

- wynagrodzeń dla osób nie będących biegłymi (np. wykonujących prace pomocnicze, w tym prace administracyjne i finansowe),
- składki ZUS i PPK dla wykonawców opinii,
- stawek ryczałtowych za dojazd lub przewóz sprzętu niezbędnego do wydania opinii,
- kosztów pośrednich (wydziałowych i ogólnouczelnianych),
- wydatków innych niż wymienione w ww. rozporządzeniach Ministra Sprawiedliwości.

W uzasadnieniu odmowy sfinansowania ww. wydatków, organy zlecające wydanie opinii wskazują na zasadę, że wszystkie wydatki muszą być niezbędne, bezpośrednio związane z wydaniem opinii i nie mogą być ogólnymi kosztami funkcjonowania uczelni, a składki z tytułu ubezpieczenia społecznego nie mogą obciążać zleceniodawcy opinii, ponieważ zapłata jest obowiązkiem pracodawcy.

Przyjmując do realizacji wydanie opinii w postępowaniu cywilnym lub karnym na zlecenie Sądu lub Prokuratury i przygotowując kosztorys należy uwzględnić ww. zasady i możliwości rozliczenia ponoszonych wydatków.